

Maartjes gelukkige kerstfeest

MARIE SCHMITZ

(Voor de kleineren)

Het was een rare Kerstmis van Rikus en Maartje en, zo leek 't eerst wel, een nare Kerstmis, maar later toch juist een heerlijke.

Ze was helemaal niet blij, Maartje, toen ze die dag voor Kerstmis 's middags op schoppende voeten naar huis liep. En nu was 't nogal de eerste dag van de kerstvacantie! Maar die kerstvacantie kon haar helemaal niets meer schelen, want hoe kon je ooit een leuke vakantie hebben, als je kwaad was met je eigen vriendinnetje!

Maartje schopte een steen zo ver als hij vliegen wou, maar moest meteen naar de kap van haar regenjas grijpen, die de wind met woeste rukken van haar hoofd trok. Anders vond Maartje wind wel fijn, daar kon je zo echt mee vechten. Maar vandaag wou ze dat ze die wind een schop kon geven, net als die steen — ze moest er haast om lachen: de wind een schop geven! die schopte veel harder terug — maar vandaag was ze ook helemaal kwaad van binnen en dat kwam doordat ze kwaad op Hanneke was. En ze zei bij zichzelf dat Hanneke een náár kind was. Natuurlijk vond ze dat niet echt, maar dat wist ze zelf niet eens.

Maartje trok de kap van haar jas vaster over haar hoofd en stopte al haar haren eronder. Geen haartje erbuiten. Dat haar, dat haar . . . daar kwam 't nou juist allemaal van.

Ze had vanmorgen helemaal geen zin gehad in haar gewone vlechtjes, die twee gekke, korte, dikke staartjes met 'n strik eraan. Ze had het mooi geborsteld en gekamd en de punten om haar vingers tot een krul gedraaid en het toen gewoon los laten hangen. Zo was ze dan beneden gekomen. Moeder had niets gezegd, alleen maar gekeken, erg gekeken. Moeder zei eigenlijk nooit wat als je eens anders deed dan anders, ze vond dat je zelf maar moest ondervinden, of het goed was of niet.

En als het nu maar niet zo schrikkelijk hard gewaaid had en als ze maar niet zo laat was geweest, zodat ze moest hollen . . . dan was het best mooi blijven zitten! Nu was 't een beetje in de war gewaaid, vreselijk jammer, en een kammetje had ze natuurlijk niet bij zich. En toen, op school, was Hanneke in de lach geschoten en had geroepen: „O kind, wat zie jij er komiek uit! Net Polletje Pukkel met de pruik! En Polletje Pukkel was een vies oud wijfje dat zich nooit waste. En toen was Maartje kwaad geworden, wat ze eigenlijk al wàs door al die tegenspoed en ze had vinnig gezegd, dat Hanneke maar naar haar eigen hoofd moest kijken, dat was ook zoveel moois niet, met die pieken en punten, en wie had er nou 'n groene strik in z'n haar, een gróéne! Ze had 't fijn gevonden al die nare dingen te zeggen en Hanneke had niemendal terug gezegd, maar ze keek zo . . . zo . . . nee, kwaad niet, veel akeliger dan kwaad. En toen hadden ze helemaal niet meer naar mekaar gekeken. En ze zouden nooit meer naar mekaar kijken . . . vast en zeker keek zij Hanneke nooit meer aan.

En toen wou Maartje weer een fikse schop tegen een steen geven, maar daar ging ze bijna ondersteboven, want ze was juist de hoek omgeslagen van het landwegje, dat naar de dijk liep waar ze woonde, en daar kreeg de wind haar te pakken en blies haar vooruit, of ze een veertje was en hij bulderde in de bomen om er bang van te worden

Thuis slipte Maartje maar gauw naar boven en kamde haar haren uit de war—dat ging nog zo makkelijk niet — en ze bond er nu maar een lint omheen. Moeder zei alweer

niets, ze had het druk met het eten, maar het was net, of ze stiekum een beetje lachte. Maartje vond zichzelf een vreselijk ongelukkig kind. Ze keek helemaal niet naar het kleine Kerstboompje, dat Vader gister al had meegebracht en waar Moeder de kaarsjes en de zilveren slingers in gedaan had. En ze deed kribbig tegen Rikus, die zeurde en verdrietig was omdat Fikkie weg was. Fikkie liep immers zo dikwijls weg en dan kwam hij altijd vanzelf weer terug. „Je bent een prutsjong!” zei ze kwaad. En toen kreeg ze een kleur, ze voelde Moeder kijken, en Rikusje was nog pas vijf, vier jaar jonger dan zij.

„Ga je vanmiddag nog naar Hanneke?” vroeg Moeder, toen ze gingen eten.

„Neel!” zei Maartje kort en hard en ze keek niet op van haar bord. Moeder vroeg niet verder, maar die had nu natuurlijk al genoeg begrepen.

„Ik zou maar thuis blijven met die storm,” zei Vader en hij keek bezorgd naar buiten, maar dat zag Maartje niet.

Na 'teten hielp ze Moeder met afwassen, met een strak gezicht en boze ogen. En er werd geen woord gezegd. Maar toen ze bijna klaar waren, zei Moeder opeens, zomaar voor zich heen:

„Kwaad zijn is erg dom. Maar kwaad zijn op iemand van wie we houden is nog slecht ook. Dat is eigenlijk zoiets als verraad. Want van mekaar houden, dat is het mooiste en heerlijkste wat er is. En nooit voelen we dat beter dan met Kerstmis.”

Ze wachtte even, of Maartje wat zeggen zou. Maar Maartje, dat koppige kind, klemde alleen maar haar lippen wat stijver op mekaar.

Ze ging die avond maar vroeg naar bed, gelijk met Rikus, omdat toch alles zo naar was. Maar ze kon niet dadelijk slapen en in 't donker lag ze te luisteren naar het razen van de storm en dacht aan Fikkie, die nog niet was thuis gekomen. Ongemerkt sliep ze in. Het was pikdonker, toen ze later wakker schrok; Moeder stond aan haar bed.

„Kom er gauw uit en kleed je aan. Gauw maar.”

Ze was nog tuitelig van de slaap, maar ze hoorde hoe de storm bulderde om het huis en was meteen klaar wakker. „Is 't hoog water?” vroeg ze, want dat gebeurde wel meer, dan kwam het water hoog tegen de dijk, waar hun huisje stond en later zakte het dan weer weg. „Ja,” zei Moeder, „erg. Maak maar gauw voort.”

In 't donker probeerde ze naar buiten te kijken; ze zag de glinstering van het water al bijna boven aan de dijk. Toch waren ze nog niet bang, Maartje en Rikus; het was immers wel eens meer hoog water geweest. Maar Vader bracht van alles naar boven; zou het water dan in huis komen? „Misschien wel,” zei Vader. Maartje nam Piet-de-Poes, die op een stoel lag te slapen; o, dat nu juist Fikkie er niet was!

„Naar boven!” zei Vader. „Vooruit!”

Nu zaten ze op het zoldertje, met jassen aan en dekens om zich heen. Moeder had Rikus op haar schoot, en Maartje Piet-de-Poes. Ze moest almaar denken aan Fikkie, die nu daarbuiten in al dat vreselijke water was. Het stond nu al beneden in de kamer; daar zou je al niet eens meer in kunnen. Vader had een lantaarn aangestoken en voor het zolderraam gezet. „Dan zien ze ons,” zei hij, „en kunnen ze ons misschien met een boot komen halen.”

Maartje wist niet dat een nacht zo lang kon duren. Soms sliep ze een beetje en ze kreeg het koud. Maar nu schrok ze op van Vaders stem:

„Daar komen ze! Daar komen ze! Ik zie een schuit hierheen komen.”

Maartje stond meteen op haar voeten. Ze beefde, misschien van de kou, misschien van de opwinding. Het begon juist een beetje licht te worden. Ze keek naar buiten. O, vreselijk was dat, niets dan water zover je keek, een paar bomen staken er bovenuit. Hier

stond het bijna tot de zolderverdieping. Alleen ginder, de hoge dijk, waar het huis van Hanneke stond, daar was het nog boven het water.

Nu was de schuit dichtbij. Er zat een jonge soldaat in, die roeide en nog een man. En laat die man nou Hannekes vader zijn! Maartje wou wat roepen, maar het was opeens zo raar in haar keel, ze kon helemaal geen geluid geven.

Eén voor één, Vader 't eerst, kropen ze uit het raam en zo de schuit in. De soldaat, die groot en sterk was, ving hen op. En Piet-de-Poes, die 't vlugst was, sprong er vanzelf al in. „O, gelukkig, gelukkig...” fluisterde Moeder, met haar armen om Rikus en Maartje heen, en de tranen liepen zomaar langs haar wangen. Ja, je kunt ook van blijdschap en dankbaarheid huilen. Het was net een droom, zo vreemd en wonderlijk, vond Maartje. Bij Hannekes huis moesten ze nog door het water. Maar de soldaat en Hannekes vader hadden waterlaarzen aan en voor Vader lag er een paar in de schuit. Hannekes vader nam Maartje in zijn armen met Piet-de-Poes erbij. Vader nam Rikus op, en die jonge sterke soldaat zou wel voor Moeder zorgen.

„Ziezo,” zei Hannekes vader toen hij in de gang zijn vrachtje neerzette, „hier zijn jullie dan, veilig en wel.”

Daar kwam ook Hannekes moeder en Frieda, haar grote zus en Jip en Jil, de broertjes. En daar achteraan kwam Hanneke zelf. En wat had Hanneke daar in haar armen? Eigenlijk merkten ze het pas toen ze de bekende blaf hoorden...

„O Fikkie, Fikkie!” juichten ze en ze gingen op hun hurken zitten, Rikus en Maartje, om hem op te vangen. Maar Fikkie holde uitgelaten van de een naar de ander en wist niet wie hij 't eerst begroeten zou.

„Die vonden we in de vroegte, zwemmende,” vertelde Hannekes vader. „Gelukkig konden we hem oppikken en toen hebben we

hem bij de kachel te drogen gezet.”

Wat was het nu goed en heerlijk, zo allemaal bij mekaar in de warmte en de veiligheid. Iedereen was vrolijk, iedereen was blij. Hannekes vader vertelde van nog meer mensen die ze met de roeiboort uit hun huizen waren wezen halen, en Maartjes moeder zei, dat dat ogenblik toen ze de schuit zagen komen zo iets heerlijks en gelukkig was, dat ze er al de zorgen en angsten om vergeten kon.

Maar Maartje was niét blij. Die zat daar maar stil en strak voor zich uit te kijken. En dat was niet omdat ze nog boos was, stel je voor, dat ze nu nog boos zou zijn! Het was juist omdat Hanneke zo gewoon deed, zo gewoon lief, net of er niets gebeurd was, net of zij, Maartje, niet al die lelijke akelige dingen tegen haar gezegd had. En Maartje durfde niet eens goed naar Hanneke kijken . . . Als je je ook zo benauwd voelt vanbinnen, van verdriet en . . . en van schaamte, als je jezelf zo'n akelig kind vindt, en het allemaal wel zou willen zeggen . . . Maar hoe kun je zoiets nou zeggen? Daar zijn helemaal geen woorden voor.

Al heel vroeg, dadelijk na boterham eten, werd de kleine kerstboom aangestoken. „Want,” zei Hannekes moeder, „we moeten allemaal vroeg naar bed na die vreselijke nacht. Maar we moeten toch merken dat 't Kerstfeest is.”

„Ja, juist nu,” zei Maartjes moeder, „omdat we allemaal gered zijn.”

„En omdat we anderen hebben mógen redden,” zei Hannekes vader, en hij wreef zich vergenoegd in zijn handen.

„En omdat Fikkie ook ge . . . gered is,” zei Rikusje, naast Fikkie die op 't haardkleedje lag te slapen, en Rikusje zelf sliep ook haast.

„Fijn, dat Fikkie hier was, hè?” zei Hanneke zacht tegen Maartje. Ze keken mekaar recht aan en opeens kon Maartje 't zeggen, terwijl ze verlegen aan Hannekes jurk plukte: „Zeg, ik was niet echt kwaad op je gisteren... Ik... ik... daar meende ik niks van.”

„Nou, ik toch zeker ook niet, vanzelf,” zei Hanneke. En toen lachten ze allebei en ze zeiden niets meer, maar dat hoefde dan ook niet.

En toen zat Maartje met haar hand in die van Hanneke en luisterde stilletjes naar het zingen, al die fijne kerstliedjes, van de herdertjes, en de Stille Nacht en In de mensen een welbehagen. Friedje had zo'n mooie heldere stem. Maar Maartje had geen zin om mee te zingen, ze was nu toch wel moe, maar ze voelde zich zo gelukkig. En terwijl ze naar Moeder keek die juist Rikusje op haar schoot trok, dacht ze weer aan wat Moeder had gezegd, dat 't zo heerlijk was om van mekaar te houden en dat je dat nooit zo goed voelde als met Kerstmis, en terwijl ze eens diep zuchtte van pure gelukzaligheid, viel Maartje, met haar hoofd tegen Hannekes schouder, zoetjes in slaap.

